

ЖЕНЕ У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ

Према процјени становништва за 2016. годину средином године, у Републици Српској живи **592 148** жена што чини **51%** укупног становништва.

Просјечна старост жене у Републици Српској је **43,8** година, што је скоро три године више од просјечне старости мушкарца (41,0 година).

У 2016. рођено је **4 521** женске дјеце што је **48%** све живорођене дјеце. Однос између живорођених у овој години био је **109 дјечака** на **100 дјевојчица**.

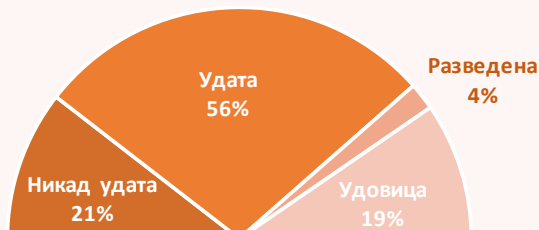
Већ пету годину заредом, **МАРИЈА** је најчешће женско име уписано у матичне књиге рођених.

Дјевојчица рођена 2016. године има очекивано трајање живота **80,1 годину** што је скоро шест година дуже од очекиваног трајања живота дјечака рођеног исте године.

Просјечна старост жене приликом склапања првог брака у 2016. години износи **26,7 година**, што је 1,3 године више него прије десет година.

Просјечна старост жене при разводу брака је **38 година**.

Структура женског становништва од 15 и више година према законском брачном статусу, Попис 2013.

Просјечна старост мајке при рођењу првог дјетета у 2016. години износи **26,9 година** што је 1,9 година више него прије десет година.

Корисници породилског/родитељског одсуства у **99%** случајева су жене.

Од укупног броја родитеља који раде једну половину радног времена, ради појачане његе и старања о дјетету са психофизичким сметњама у развоју, **88%** су жене.

Према Попису 2013, породице које сачињава мајка с дјецом чине скоро **15%** свих породица у Републици Српској.

Скоро **четири од пет (78%)** здравствених радника у Републици Српској су жене. Жене чине **63%** укупног броја љекара и **86%** медицинских сестара – техничара.

Најчешћи узрок морбидитета жена, али и мушкараца, у 2016. години су **неоплазме**, а најчешћи узрок морталитета **болести циркулаторног система** (исхемичне и друге болести срца, цереброваскуларне болести).

Просјечна старост жене при умирању је **76,9 година** (5,9 година више него мушкарци).

Према Попису 2013, у укупној популацији жена са 15 и више година, жене без икаквог образовања или са непотпуним основним образовањем чине **22%**, са завршеном основном школом **23%**, са завршеном средњом школом или специјализацијом после средње школе **44%**, док је учешће жена са завршеном вишом или високом школом, факултетом или академијом **11%**.

Процент неписмених жена са 10 и више година старости износи **5%** (Попис 2013).

У укупном броју уписане дјеце у школској 2016/17. години, дјевојчице учествују са **48%** у предшколском образовању, **49%** у основном и **50%** у средњем образовању.

Од укупног броја уписаних студената **57%** су жене.

Нешто **више од трећине (35%)** свих студената женског пола у школској 2016/17. години уписано је на студијске програме из области образовања Друштвене науке, пословање и право, слиједе области Здравство и социјална заштита са **19%** и Хуманистичке науке и умјетност са **11%**.

Жена је више него мушкараца и међу дипломираним студентима – скоро **три од пет (58%)** дипломираних студената су жене.

У укупном броју уписаних на магистарске, мастер и специјалистичке студије, жене учествују са **57%**, а **54%** свршених специјалиста, мастера и магистара наука су жене.

Од укупног броја доктораната у 2016. години **48%** су жене, а жене чине **43%** свих лица која су у овој години одбранила докторску дисертацију.

Скоро **три четвртине (74%)** стипендиста Министарства просвјете и културе за први и други циклус студија у Републици Српској и иностранству су жене, а **63%** стипендија за трећи циклус образовања у школској 2016/17. години додијељено је докторантима женског пола.

Од укупног броја стипендиста Фонда др Милан Јелић за први циклус студија, **50%** су жене, за други циклус **56%**, а од укупног броја стипендиста за трећи циклус студија **27%** су жене.

У предшколским установама, на почетку школске 2016/17. године, **98%** свих васпитача су жене.

Три од четири (74%) директора предшколских установа су жене.

У основним школама, **70%** укупног броја наставног особља чине жене. У укупном броју директора свих основних школа, жене учествују са **38%**.

Скоро двије трећине (63%) наставног особља у средњим школама су жене, а број жена директора чини нешто **више од двије петине (41%)** свих директора средњих школа.

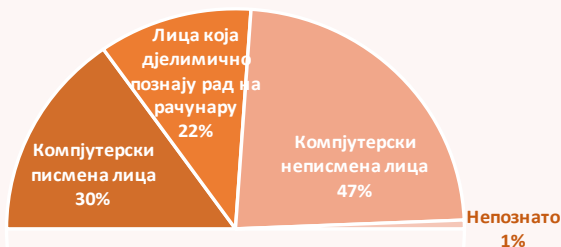
Жене чине **43%** свих наставника и сарадника на високошколским установама¹⁾. **Око петине (22%)** ректора универзитета су жене. На **једном од четири (24%)** факултета или умјетничке академије декан је жена.

¹⁾ Наставници и сарадници могу да предају на двије и више високошколских установа.

Око **46%** женске популације старости 16–74 године користи рачунар и интернет.

Од тога, сваки или скоро сваки дан рачунар користи њих **69%**, а интернет **73%**.

Структура женског становништва од 10 и више година према компјутерској писмености, Попис 2013.

Стопа запослености за жене у 2016. години износила је **26,0%**, а стопа незапослености **29,5%**.

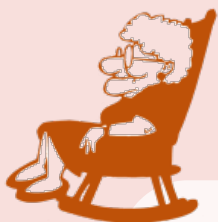
Девет од десет (91%) запослених жена ради пуно радно вријеме. Запослена жена, у просјеку, проведе **40,7 часова** седмично на главном послу.

Жене чине **44%** свих запослених у 2016. години.

Пет подручја дјелатности са највећим учешћем у укупном броју запослених жена у 2016. су:

	Учешће у укупном броју запослених жена	Просјечна нето плата исплаћена у подручју дјелатности у 2016.
Трговина на велико и на мало; поправка мотор. возила и мотоцикала	21%	585 KM
Прерађивачка индустрија	19%	626 KM
Образовање	14%	855 KM
Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада	11%	1 059 KM
Јавна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање	9%	1 115 KM

Од укупног броја регистрованих лица која траже запослење у 2016. години, **48%** су жене.

Од укупног броја корисника старосне пензије у 2016. години, нешто **више од једне трећине (37%)** су жене. Просјечна старосна пензија за жене кориснике у истој години износила је **302,3 KM**.

Жене чине **28%** свих корисника инвалидске пензије, а њихова просјечна пензија у 2016. години износила је **249,7 KM**.

Просјечан број година колико жене користе право на личну пензију је **19,6 година**, што је скоро три године више него за кориснике мушког пола.

Жене са 65 и више година старости чине **13%** свих пунољетних корисника социјалне заштите.

Три од пет (62%) корисника установа социјалне заштите за одрасла лица су жене.

Од укупног броја бирача регистрованих за Локалне изборе 2016 у Републици Српској, **50%** су жене.

Процент жена кандидата за градоначелнике и начелнике општина на Локалним изборима 2016 у Републици Српској износи **6%**, а од укупног броја изабраних градоначелника и начелника општина **8%** су жене.

На истим изборима, жене су чиниле и **42%** кандидата за одборнике скупштине градова и општина Републике Српске. У укупном броју изабраних одборника жене учествују са **16%**.

Око **једне четвртине (24%)** посланика Народне скупштине Републике Српске су жене.

У Вијећу народа Републике Српске, предсједавајући је **жена**, а жене чине **29%** свих делегата.

Предсједник Владе Републике Српске је **жена**. **Три од шеснаест (19%)** министара у Влади су жене.

Од укупног броја запослених у управи Републике Српске у 2016. години, **59%** су жене.

Жене су директори – руководиоци око **петине (24%)** свих пословних субјеката у Републици Српској, основаних у току 2014. године. Просјечна старост жена руководилаца пословних субјеката основаних у току исте године је **38 година**.

Предсједник Савеза синдиката Републике Српске је **жена**.

Нешто **више од једне трећине (35%)** предсједника судова су жене, а жене чине скоро **двије трећине (65%)** свих судија.

Два од шест (33%) главних тужилаца су жене, а жене чине нешто **више од половине (53%)** свих именованих тужилаца у Републици Српској.

Од укупног броја лица пријављених за прекршаје и кривична дјела везана за насиље и дискриминацију по основу пола и насиље у породици у 2016. години, **8%** су жене. **Више од двије трећине (70%)** жртава тих пријављених дјела и прекршаја су женског пола.

Од укупног броја жртава насиља у породици, пријављеног на СОС телефон у 2016. години, **99,6%** су лица женског пола.

У истој години, у сигурним кућама у Републици Српској, сва смјештена пунољетна лица су **жене**, а **око двије трећине (63%)** смјештених малољетних лица је женског пола.